

Česká republika

Česká školní inspekce

Pražský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola, Praha 9-Černý Most, Vybíralova 968

Vybíralova 968, 198 00 Praha 9 - Černý Most

Identifikátor školy: 600 040 348

Termín konání komplexní inspekce: 10. - 12. březen 2003

Čj.:	010 0218/03-1404
Signatura:	ka9aw129

CHARAKTERISTIKA PŘEDŠKOLNÍHO ZAŘÍZENÍ

Čtyřtřídní mateřská škola (MŠ), zřizovaná Místním úřadem městské části Praha 14, Bří. Venclíků 1073, Praha 9 - Černý Most I, je umístěna v sídlištní zástavbě. Předškolní zařízení sdružuje mateřskou školu a školní jídelnu. Kapacita počtu je v Rozhodnutí o zařazení do sítě škol a školských zařízení stanovena na 112 dětí, kapacita jídelny na 120 jídel. Dohoda o stanovení počtu dětí a tříd pro školní rok 2002/2003 se shoduje se stanovenou kapacitou i počtem zapsaných dětí. Z celkového počtu byla 12ti dětem odložena povinná školní docházka (OŠD) o jeden rok, příslušná Rozhodnutí byla vedením MŠ doložena. V letošním školním roce jsou děti rozděleny do tříd podle věku.

Mateřská škola je od poloviny roku 2001 samostatným právním subjektem s příspěvkovou formou hospodaření.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční a kontrolní činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek výchovně-vzdělávací práce mateřské školy
- materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací práce
- průběhu a výsledků výchovně vzdělávací práce v mateřské škole

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE MATEŘSKÉ ŠKOLY

Výchovně-vzdělávací činnost zajišťuje kromě ředitelky dalších sedm pedagogických pracovníků. Většina učitelek splňuje podmínku odborné i pedagogické způsobilosti, má i dostatečnou pedagogickou praxi a pracovní poměr na dobu neurčitou. Učitelka, která absolvovala doplňující studium na SPgŠ obor vychovatelství a mimoškolní pedagogika, podmínku danou vyhláškou nesplňuje a byla přijata na pracovní poměr na dobu určitou. Rozvržení pracovních úvazků učitelek ředitelka řešila s ohledem k 28 zapsaným dětem na třídách. Čtyři dny v týdnu jsou do dopoledních hodin včleňovány další aktivity a tím dochází k dělení dětí do menších skupin. Organizováním kroužků zajišťovaných kmenovými učitelkami se ředitelce daří efektivně využívat individuálních schopností učitelek ve prospěch dětí. Námětem k diskusi však zůstává lépe promyslet organizaci těchto činností z hlediska časového uspořádání směrem k dětem. Jako opodstatněná, z hlediska účelnosti a pozitivního dopadu na děti, byla shledána skupinová logopedická prevence. Učitelka při této formě má větší možnost uplatňovat individuální přístup.

Vedení zaměstnanců se ředitelka systematicky věnuje. Podařilo se jí získat kolektiv všech zaměstnanců k naplňování zvoleného programu. Sama má v kolektivu přirozenou autoritu a ostatní stimuluje k osobní odpovědnosti, samostatnosti v rozhodování a tvořivému přístupu. Učitelkám zajišťuje metodické vedení formou společných diskusí při pedagogických radách k plánovaným pedagogickým tématům a individuálními rozhovory po provedených hospitacích. Svoji kontrolní činnost provádí rovnoměrně u provozních zaměstnanců a formou hospitačních vstupů u učitelek. Závěry z kontrol využívá ke zpětné vazbě a jako podklad pro další plánování.

Učitelky se aktivně zapojují do cyklu dalšího vzdělávání. Výběr přednášek a seminářů ředitelka ponechává na jejich osobních zájmech, pozornost zaměřuje na součinnost vzdělávacích aktivit

s deklarovaným vzdělávacím programem. V současné době učitelky více využívají nabídky středočeského pedagogického centra. Přenosy ze vzdělávacích akcí jsou pravidelně zařazovány do programu pedagogických rad, což je dokladováno písemnými záznamy z porad. Následné diskuse se vztahují k aplikaci získaných poznatků na podmínky mateřské školy.

Ředitelkou písemně zpracovaná kritéria pro hodnocení práce pedagogických i ostatních zaměstnanců, se kterými byli všichni seznámeni, plní funkci motivační. Přidělování mimořádných odměn souvisí s mírou osobní invence.

Organizace činnosti školy navazuje na organizační strukturu. Jasně stanovené dílčí kompetence a pracovní náplně všech zaměstnanců ředitelce umožňují efektivně školu řídit. Časové uspořádání režimu dne je vkládáním dalších aktivit z hlediska organizačního zajištění náročné. Systém řádů (organizační, provozní i vnitřní) je vypracován vzhledem k potřebám dětí a podmínkám školy. Jejich dodržování ředitelka sleduje v rámci své kontrolní činnosti.

Vnitřní i vnější informační systémy jsou pro daný provoz funkční. Ředitelka upřednostňuje každodenní osobní kontakt se všemi pracovníky a aktuálně řeší vzniklé problémy. Velký důraz klade na spolupráci školy s rodinou a věnuje této otázce náležitou pozornost. Před zahájením docházky rodiče vyplňují dotazník, z něhož učitelky získávají potřebné informace o dítěti. Adaptace nově nastupujících dětí probíhá individuálně podle potřeby. Mateřská škola směrem k rodičům je vstřícná. Vedení školy umožňuje rodičům podílet se na sestavování vzdělávacího programu, vstupovat do tříd a přivádět děti podle potřeby. Informace o dětech získávají osobním kontaktem s učitelkami při předávání dětí průběžně. Při MŠ existuje neoficiální organizace zvaná Klub rodičů, jehož zástupci s vedením MŠ spolupracují. Mateřská škola vydává vlastní časopis „Pohádka“, ve kterém jsou pravidelně prezentovány veškeré informace o dění. Zveřejňováním odborných článků v tomto školním časopise škola zároveň vůči rodičům plní poradenskou funkci.

Personální podmínky jsou zajišťovány na vynikající úrovni.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE

Účelová budova čtyřtřídní mateřské školy byla uvedena do provozu v devadesátých letech. Architektonické uspořádání interiérů zohledňovalo plánovanou kapacitu školy (120 dětí). Místnosti pro jednotlivá oddělení jsou prostorné, světlé, umístěné ve dvou podlažích. Každá třída využívá tři místnosti, vlastní sociální zařízení a šatnu. Výrazným estetickým činitelem je výzdoba všech prostor, založená na výtvarných pracích učitelek a dětí. Nábytek byl již částečně obměněn, stolky jsou v některých třídách uspořádány do kruhu, koutky pro námětové hry jsou opticky odděleny závěsnou dekorací, která je volena ve stylu nabízených námětů činností. Celek působí útulně a podněcuje děti ke hrám ve všech prostorách. Zahrada mateřské školy má dvě prostorné části, určené pro obě sousedící předškolní zařízení a oddělené stavbou přírodního divadla. Část, která patří této MŠ, je členitě upravena, uměle vytvořený svah děti využívají ke hrám ve všech ročních obdobích. Vybavení zahrady je účelné, dřevěné sportovní prvky jsou esteticky začleněny do travnatého povrchu. Nevýhodou je jejich poměrně krátká životnost a nutnost neustálých oprav.

Vybavení tříd a heren je vytvářeno s ohledem na věkové skupiny dětí, a to nejen ve výběru vhodného nábytku, ale i hraček a dalších pomůcek. Všechny hračky jsou uloženy v přenosných obalech a dle charakteru svého zaměření umístěny v koutcích či otevřených policích. V dosahu dětí je uložen i nejrůznější výtvarný a pracovní materiál. Estetiku prostředí dotvářejí ošetřované pokojové rostliny a akvárium. Pomůcky pro vzdělávací činnost jsou dokupovány, obrazový

materiál odráží současnost, knihovny obsahují starší i nové tituly včetně encyklopedických. Audiovizuální technika je funkční a je při práci s dětmi využívána. V hernách je uloženo sportovní náradí a náčiní. Učitelky ve své vzdělávací činnosti využívají i pomůcky přinesené dětmi z domova (kostýmy na divadlo, plyšové hračky, knihy). K uložení vlastních předmětů slouží textilní kapsy, zavěšené v šatnách.

Materiální vybavení školy a obnova stávajícího fondu je ředitelkou plánováno a průběžně dle finančních možností uskutečňováno. V uplynulých letech byla provedena rekonstrukce rozvodů vody, kuchyňského zařízení, částečně doplněno vybavení šaten pro děti. Materiál ke hrám i řízenému pedagogickému procesu je dokupován vzhledem k cílům školního vzdělávacího programu a je v jeho realizaci plně využíván.

Materiálně-technické podmínky výchovně-vzdělávací práce jsou zajišťovány na vynikající úrovni.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE V MATEŘSKÉ ŠKOLE

Realizace vzdělávacích programů

Školní vzdělávací program byl ředitelkou zpracován na základě analýzy uplynulého školního roku po stránce vzdělávání, včetně vedení lidí k plánování. Součástí analýz bylo i vyhodnocení ankety pro rodiče a stanovení priorit ve vzdělávacím procesu i samotném řízení. Základem nového přístupu je spoluúčast všech subjektů na řízení, která je podložena filosofií, založenou na odbourávání dělby práce, propojování jednotlivých funkcí s cílem vytvořit „kolektiv lidí s rozšířeným osobním kapitálem“. Samotný vzdělávací program plně respektuje vývojové zvláštnosti dítěte a jeho specifické potřeby. Cíle určené pedagogům zároveň doporučují prostředky naplňování vzhledem k podmínkám předškolního zařízení (materiální vybavení, kapacita školy, denní program činnosti). Rámcově jsou vytčena čtyři základní témata na školní rok, další podtémata vytvářejí učitelky v jednotlivých třídách. Školní vzdělávací program je důsledně promyšlený, konkrétně postavený na personálních, materiálních i dalších podmínkách školy. Třídní tematické plány se svou kvalitou liší, v některých třídách se učitelky zatím nedokázaly odpoutat od způsobu plánování, založeném na jednosměrném předávání informací od učitelky k dítěti. Kvality školního vzdělávacího programu zatím třídní plány nedosahují.

Ve vedení povinné dokumentace je vytvořen důsledný systém, ředitelkou pravidelně kontrolovaný. Základní dokumenty jsou řádně vyplněny na předepsaných nosičích. Zápisy v Přehledech výchovné práce jsou průkazné, až na výjimky dokumentují denní průběh činností.

Ředitelka si plně uvědomuje účel evaluačního procesu, z kritického hodnocení vzdělávací práce i vlastní řídicí činnosti vycházela právě při tvorbě školního programu. Svou kontrolní činnost směřuje do všech oblastí chodu školy (pořádek, výzdoba, vedení dokumentace, vzdělávací proces, spolupráce s rodiči a dalšími subjekty). Plán kontrolní a hospitační činnosti akceptuje plnění stanovených cílů, které ukládá školní vzdělávací program. Cíle jsou dlouhodobé, střednědobé i průběžné. Hospitační činnost je ředitelkou uskutečňována pravidelně u všech učitelek, zápisy obsahují kritické postřehy, závěry a doporučení. Při rozbořech pedagogického procesu prokázala schopnost metodického vedení učitelek.

Výchovně-vzdělávací program plně respektuje obecné cíle předškolní výchovy.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce

Hospitace byly uskutečněny u všech učitelek včetně ředitelky.

Spontánní a řízené činnosti

Plánování a příprava učitelek na organizaci spontánních činností vychází z vytvořeného denního režimu. Spontánní aktivity v něm mají vytčený široký prostor, omezený pouze režimovými momenty (hygiena, stravování, odpočinek). Hra je skutečně dominantní činností celého dne, učitelky poskytují dětem možnost volit hru místo společných řízených aktivit, což některé děti využívaly. Podnětnost prostředí je dána vybavením hračkami a dalším materiálem, jeho dostupností, optimálními prostorovými podmínkami i estetickou výzdobou k danému tématu. Děti vytvářely skupiny u všech druhů her (společenských, konstruktivních i námětových). Učitelky hry podporovaly, rozvíjely, námětových her se i zúčastnily (hra na cirkus, divadelní šatna). Námět her ve třídách střední a nejstarší věkové skupiny tématicky odrážel realizovaný projekt, děti ve hrách uplatňovaly své dosavadní zkušenosti a zážitky. Rozvoji her pomáhá i možnost pokračovat v nich během celého dne, případně i dny další.

Do spontánních činností byly nenásilně integrovány skupinové řízené aktivity (výtvarné a pracovní), kterým předcházely motivované úvodní bloky s celou skupinou. Většina učitelek dokázala děti zajímavým způsobem stimulovat, motivace pokračovala i v průběhu dalších činností. Děti byly povzbuzovány pochvalou i tím, že jim obsah činnosti umožňoval vlastním tempem dospět k cíli, což zvyšovalo jejich sebedůvěru. Metody vedly k aktivizaci dětí a k získávání zkušeností prostřednictvím manipulace se skutečnými předměty a materiály (přesazování květin) či loutkami (emoční zapojení) a výtvarnou činností (malba, vytrhávání a lepení). Zajímavou formu s konkrétním a pro děti jinak nezajímavým cílem (obratnost v převlékání) zvolila učitelka hrou na karneval, nebo divadelní šatnu. Děti možnost různých obměn pohádkových postav spontánně využívaly, aktivně se rozvíjely jejich fantazijní představy, učitelka podporovala i vzájemnou komunikaci a kladné vztahy v dětském kolektivu. Ve všech činnostech byla zaznamenána námětová propojenost i promyšlení obsahu činností vzhledem k věku dětí (v den vystoupení cirkusu v MŠ učitelka nejmladší děti vhodnou loutkovou improvizací na představení připravila).

Pohybové aktivity probíhaly ve stanoveném čase ve všech třídách formou ranních cvičení. Většinou byla zachována posloupnost jednotlivých částí, po rušném rozběhu s orientací v prostoru a reakci dětí na rychlé změny následovalo cvičení, zakončené pohybovou hrou. Učitelky využívaly k udávání rytmu bubínek, reprodukovanou či živou hudbu, reakce dětí byla ve všech třídách přiměřená, organizace zažitá, děti měly ze cvičení radost. V každé třídě byla motivace zaměřena na týdenní námět, využito bylo cirkusové představení. Děti měly vždy možnost výběru pohybové hry, opakování bylo většinou pro děti uspokojivé. Metodické chyby byly s učitelkami při pedagogických rozbořech prodiskutovány (nedostatečná motivace a cvičení ve vysokých polohách u nejmladších dětí, vyřazovací soutěživá hra u nejstarších dětí, přiměřenost cviků).

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávací činnosti

Výrazným kladem je ve všech třídách podpora samostatnosti dětí v sebeobsluze, děti mají zafixované návyky při hygieně, přípravě i úklidu stolování i přípravě pomůcek. Přechod mezi činnostmi je na základě zpracovaného denního režimu s návratem ke hrám při každé příležitosti plynulý, bezprostřední, plně jsou akceptovány psychohygienické potřeby dětí. Velmi dobrá úroveň byla shledána zvláště u nejstarších dětí v oblasti poznatků a myšlenkových operací a v projevech autonomního chování. Nadprůměrné úrovně dosahují i výtvarné práce předškolních dětí.

Učitelky vytvářejí svým empatickým přístupem a spoluúčastí ve hrách dětí podnětnou atmosféru ve třídách. Pro spontánní činnosti jsou zajišťovány podmínky materiální i psychohygienické. Výrazným pozitivem je časový prostor, individuální možnost volby činností i podpora verbálního projevu dětí.

Organizace řízených aktivit je promyšlená, většinou je uplatňována forma její integrace do her. Dobrovolná účast dětí vede k aktivitě, emočnímu přístupu. Metody podporují přirozené učení. Učitelky dovedou využívat moderní formy vzdělávací práce, což se odráží i ve způsobu přípravy, bez ohledu na formu zpracování tematických plánů.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Název školy uvedený ve zřizovací listině se po formální stránce neshoduje s názvem školy v Rozhodnutí o zařazení do sítě škol a školských zařízení. Zřizovací listina navíc uvádí právní subjektivitu školy.

Široká nabídka dalších aktivit, o které MŠ obohatila školní vzdělávací program, byla sestavena s ohledem k zájmu dětí a rodičů a k možnosti jejich zajištění. Výhodou je, že většinu aktivit MŠ zajišťuje vlastními silami. Kroužek pohybový, hudebně-pohybový, výtvarný, keramický, hru na zobcovou flétnu a logopedickou prevenci provádějí kmenové učitelky v rámci svého pracovního úvazku. Taneční kroužek a výuku angličtiny zajišťuje škola odbornými lektory. Zařazené aktivity navazují na školní vzdělávací program a napomáhají rozvíjet talenty dětí.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol a školských zařízení č.j. MÚ 14/16359/200, vydané ŠÚ Praha 9, dne 21. 12. 2000
2. Zřizovací listina, vydaná M.č. Praha 14 dne 26. 4. 2001
3. Jmenovací dekret ředitelky, vydaný OŠ ONV Praha 9 dne 3. 7. 1990, s účinností od 1. 9. 1990
4. Potvrzení ředitelky ve funkci na další 6ti leté období vydala M.č. Praha 14, dne 6. 2. 2003, pod č.j. 160/OŠ/VO/03
5. Personální dokumentace pedagogických pracovníků
6. Školní vzdělávací program
7. Třídní tematické plány 4x
8. Evidenční listy dětí
9. Docházky dětí pro školní rok 2002/2003
10. Rozhodnutí o OŠD 12x
11. Pedagogické záznamy o dětech
12. Organizační řád školy
13. Vnitřní řád školy
14. Provozní řád školy
15. Dohoda o stanovení počtu dětí a tříd pro školní rok 2002/2003
16. Zápisy z pedagogických a provozních porad
17. Zápisy z hospitační a kontrolní činnosti

ZÁVĚR

Kvalitní personální podmínky jsou důsledkem zvolené filosofie školního programu, která podporuje účast všech zaměstnanců na řízení a poskytuje jim tak široký prostor v realizaci vzdělávacího procesu. Stabilita kolektivu odráží ztotožnění učitelek s vytčenými cíli. Vedení zaměstnanců má demokratický charakter, ale s důslednou kontrolou všech oblastí chodu školy.

Prostředí mateřské školy je dotvářeno esteticky a účelně. Optimální jsou prostory pro pobyt dětí, které jsou plně využívány ke spontánním i řízeným činnostem. Zahrada umožňuje sportovní i relaxační vyžití dětí, je udržována v čistotě a funkčnosti.

Školní vzdělávací program plně respektuje současné pedagogické směry. Třídní programy jeho pojetím zatím nejsou dostatečně ovlivněny, realizace vzdělávacího procesu však základní změny akceptuje.

Vzdělávací činnost je uskutečňována především prostřednictvím spontánních aktivit, pro které je denním rozpisem činností vytvářen maximální prostor. Řízené činnosti jsou organizovány především formou skupinových aktivit, ve kterých mají děti možnost výběru. Průběh vzdělávacích činností je plynulý, efektivní, s podporou samostatnosti dětí, metody a formy jsou moderní a respektují dětskou individualitu.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Libuše Tláskalová	L. Tláskalová v.r.
Člen týmu	Mgr. Stanislava Vandová	S. Vandová v.r.

V Praze dne 18. března 2003

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 31. března 2003

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Podpis

Zoja Černá

Černá v.r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnoticí stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný.
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy	17. dubna 2003	010 0304/03-1404
Zřizovatel M.č. Praha 14-Černý most	17. dubna 2003	010 0305/03-1404

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány